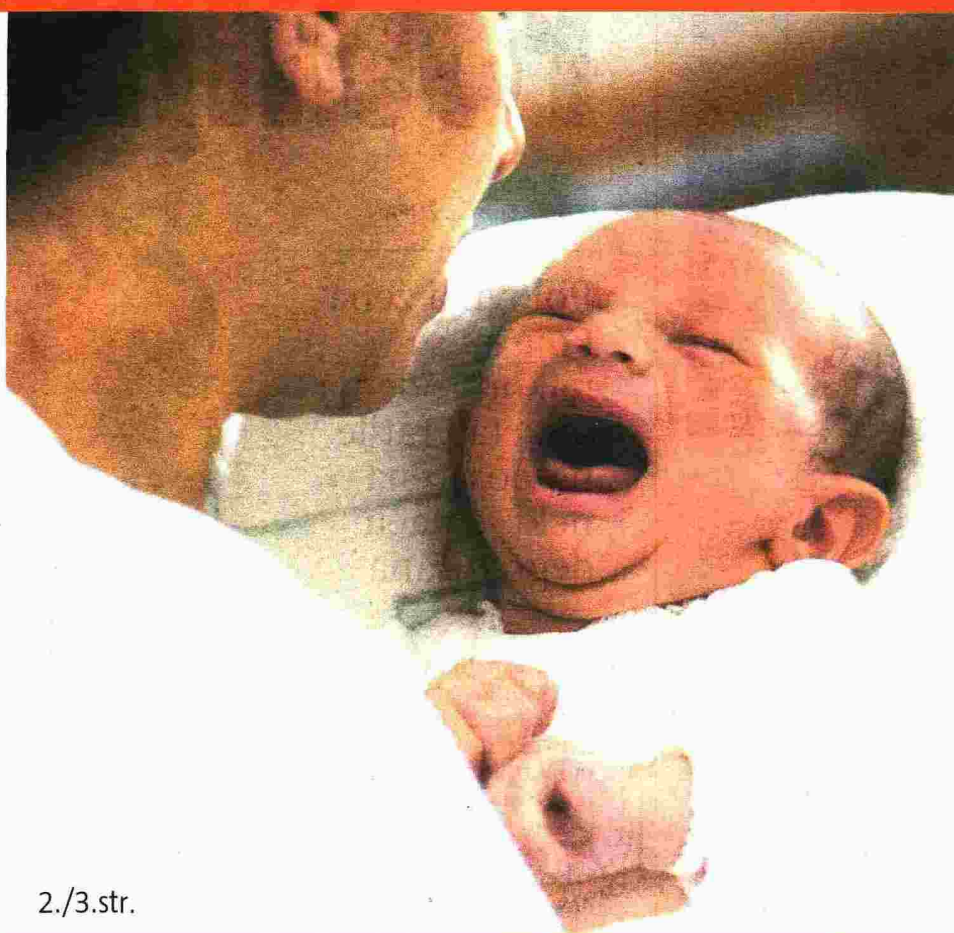

Naslov: **ak 55 % žena dobije zbog trudno e i rođiljnog dopusta**
Datum, stranica, autor: 26.1.2016., 1, SUZANA ŽUPAN
Izvor, država: Glas Slavonije, Hrvatska
Kategorija: Ostalo, Tržište rada, Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova
Površina: 1357,44 cm²
OTS: 29.094 (izvor: Medianet)

2./3.str.

SVIMA SU PUNA USTA NATALITETA

Brojne žene zbog majčinstva trpe diskriminaciju

OTKAZ

SVAKOJ DRUGOJ
TRUDNICI I RODILJI

A SVIMA PUNA USTI

Brojne žene zbog majčinstva

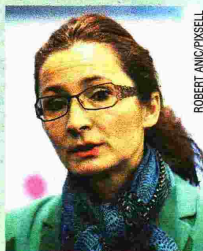
Čak 55 % žen

otkaz zbog tr

rođiljnog dop

Suzana ŽUPAN

Polovina žena koje su se nakon rođenja djeteta vratile na posao na neki je način degradirana

ROBERT ANČIĆ/PIKSEL

Višnja Ljubičić

RODILJNI DOPUST KORISTILO SAMO 0,4 % OČEVA

Prema podacima HZZO-a u 2014., rođiljni dopust do navršenih šest mjeseci djetetova života koristilo je 40.174 (99,6 %) žena i 163 (0,4 %) očeva, a roditeljski dopust (počinje nakon djetetovih 6 mjeseci) koristilo je 39.719 (95 %) žena i 2036 (4,8 %) očeva. Najčešći su ekonomski razlozi zašto je premalo očeva na tim dopustima. "Muškarci još uvijek imaju uglavnom više plaće od žena, a i zbog okoline, koja na odluku muškarca da koristi roditeljski dopust gleda s podsmijehom umjesto da potakne takvu praksu. Usprkos zakonskom poticanju očeva na korištenje, posebno roditeljskog dopusta - majka i otac potpuno su izjednačeni, zasad nema odgovarajućeg učinka i može se zaključiti da samo zakonsko rješenje nije dovoljno da bi se provela mjera usklađivanja obiteljskog i poslovnog života. Iskustva pokazuju da korištenje roditeljskog dopusta više ovisi o ekonomskim faktorima nego o zakonskim rješenjima. Tako je primijećeno da na roditeljske dopuste najčešće odlaze muškarci koji zarađuju manje od svojih partnerica ili imaju sigurnije zaposlenje od njih", kaže pravobraniteljica Ljubičić. Uzroke tome treba tražiti u stereotipima u našem društvu kada je riječ o obitelji, tko se u njoj brine o djeci, tko (više) zarađuje i pravobraniteljica napominje kako bi i poslodavci mogli odigrati zavidniju ulogu u poticanju i ohrabrivanju očeva na korištenje roditeljskog dopusta.

njezino radno mjesto sigurno čeka. No, nakon prolaska tih 12 mjeseci uz dijete nastupa šok - dobiva otkaz uz objašnjenje da je radno mjesto potrebno šefičinoj kćeri, koja upravo završava školu.

- No šefičina kći na to će radno mjesto doći tek nakon nekoliko godina i rađanja dvoje djece, a za to vrijeme posao odraduje radnica koja je, tako mi je rečeno u početku, primljena kao moja zamjena, na određeno - prisjeća se tog mučnog vremena Andrea. Kaže, bio je to za nju šok, razočaranje, osjećala se prevareno, izdano, loše. Otkaz je dobila nakon tri godine radnog staža, a do pronalaska novog, i to samozapošljavanjem, prošlo je desetljeće.

- Praksa je još gora od statistike, a najsigurnije radno mjesto ženu kao trudnicu, roditelju, majku čeka u državnoj službi - kaže Andrea. Danas je ona poslodavac i upravo joj je radnica na rođiljnom. Ona njoj, kaže, svoje iskustvo neće prirediti.

- Nakon povratka s rođiljnog čeka ju sigurno radno mjesto kod mene - poručuje.

Do poražavajuće statistike pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić došla je istraživanjem "Položaj trudnica i majki s malom djecom na tržištu rada" u suradnji s HZZ-om i Udruгом RÓDA, kada su potvrđene dvije pretpostavke - na našem tržištu rada vrlo je raširena spolna diskriminacija žena zbog trudnoće te ona vezana uz radno uvjetovanu raspodjelu brige za djecu.

Sramotna degradacija

- Od žena koje su se nakon rođenja djeteta vratile na rad gotovo je polovina na neki način degradirano ili se tako osjećalo, i to 16,4 posto premješteno je na lošije radno mjesto, 14,6 posto doživjelo je smanjenje plaće, a 9,7 posto smatra da im je uskraćeno napredovanje na poslu m

Nositeljima javnih politika puna su usta brige zbog naših negativnih demografskih kretanja, upozorenja kako nas je sve manje, kako smo nacija u kojoj se više umire nego rađa, kako je krajnje vrijeme za demografsku obnovu.

Istovremeno majčinstvo ženama na našem tržištu rada otežava položaj i diskriminira ih kod poslodavaca. Krajnje poražavajuće zvuči podatak pravobraniteljice za ravnopravnost spolova da čak 55 posto žena koje su bile trudne i koristile svoja zakonska prava jer su imale obveze prema djeci - ostaje bez posla. Od toga u 34 posto slučajeva bile su suočene s neprodužavanjem ugovora o radu, a 21 posto ih je dobilo otkaz zbog trudnoće i korištenja prava povezanih s rođenjem djeteta. Ne pomaže ni to što živimo u 21. stoljeću, kada bi pravo na rad trebalo biti zajamčeno svima, no brojni poslodavci ne poštuju pravo (potencijalnih) djelatnica na planiranje obitelji, majčinstvo i brigu za dijete, pravo na rad. Još je tragičnije kada je u ulozu takvog poslodavca - žena, kojoj, davanjem otkaza djelatnici zbog (planiranja) majčinstva, uz sve ostalo, nedostaje i elementarne ženske solidarnosti.

Praksa gora od statistike

Upravo to dogodilo se 36-godišnjoj Đakovčanki Andreji P., koja je na "porodiljni" za prvo dijete otišla "mirne duše", uz riječi poslodavke da ju

A NATALITETA trpe diskriminaciju

a dobije udnoće i pusta

MAJČINSTVO

ŽENAMA NA NAŠEM
TRŽIŠTU RADA
OTEŽAVA
POLOŽAJ

bolju poziciju - ističe Višnja Ljubičić. Te brojke, uz ostalo, jasno pokazuju potrebu za osvješćivanjem žena glede zakonskih jamstava koja štite njihove interese na tržištu rada u vrijeme trudnoće te da poslodavci najvećim dijelom ne poštuju zakonske obveze koje imaju prema trudnicama i ženama s malom djecom. Brojke po-

ka-
zuju i
nepovjerenje ove skupine prema učinkovitosti postojećeg sustava zaštite od ovog oblika diskriminacije, tj. potrebu za unaprjeđivanjem zakonskog okvira zaštite ovih žena na tržištu rada. ■

PROMOVIRANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Od 1. siječnja ove do 1. siječnja 2018. traje novi europski projekt "Prema stvarnoj ravnopravnosti muškaraca i žena: usklađivanje privatnog i obiteljskog života", vrijedan 437.000 eura, koji pravobraniteljica, kao nositeljica projekta, provodi u partnerstvu s HNK-om u Splitu, Udrugom Riječi/Prave/Predstave i Spona komunikacijama (Mamforce). Sastoji se od četiri faze, a jedna od njih je kazalište kao alat za promoviranje rodne ravnopravnosti među školskom populacijom. Ciljevi su razbijanje rodni stereotipa i nametnutih rodni uloga, pomirenje privatnog i poslovnog života i za žene i za muškarce, razbijanje nejednakosti unutar obitelji, edukacija poslodavaca o važnosti senzibiliziranog pristupa majkama, razbijanje stereotipa o "muškim" i "ženskim" profesijama te promoviranje aktivne uloge očeva u formativnim godinama razvoja djeteta, ističe Ljubičić. Pravobraniteljica će s pomoću seminara, istraživanja, dramaturških tekstova, performansa, videomaterijala, publikacija i javnih događaja osvještavati javnost i promicati načelo ravnopravnosti spolova.

